

Randomizované algoritmy

I.Kolingerová

Obsah: 1. Motivace
2. Randomizované algoritmy
3. Příklady
4. Náhodná čísla
5. Závěr

1. Motivace

Př.: Pole prvků, polovina znak „a“, polovina „b“, pořadí neznámé, najděte „a“.

Deterministicky: $n/2$ kroků v nejhorším případě (pokud napřed všechna „b“)

Randomizovaně: kontrola v náhodném pořadí, s velkou pravděpodobností najdeme „a“ brzy bez ohledu na typ vstupu (to je tzv. Las Vegas algoritmus)

Motivace

- Randomizovaný alg. může být jednodušší než deterministický při stejném nejhorším případě jako deterministický (Př.: quicksort)
- Jednoduchou determin. heuristiku s „dobrymi výsledky“ může být možné převést na algoritmus s dobrým nejhorším případem dodáním náhodnosti (př.: medián)
- Někdy náhodnost může řešit věci, kt. deterministicky nelze (problémy řešené orákulem) nebo se zdají nemožné

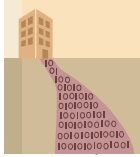
3

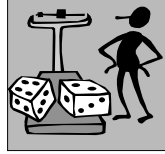
Motivace

- Randomizace - vhodný nástroj pro vylepšování algoritmů, kt. mají špatný nejhorší případ a dobrý průměrný případ; nejhorší případ zůstává, ale závisí na tom, zda máme štěstí :-), ne na pořadí vstupních dat

4

	Motivace
	<p>Zvláště užitečné, pokud „zlomyslný protivník“ se snaží algoritmu podstrčit „špatný“ vstup ☺</p> <p>Náhodnost všudypřítomná v kryptografii – pseudonáhodná čísla zde nelze, jsou predikovatelná, vlastně tak vznikne deterministický alg. (Zde nutný buď zdroj skutečně náhodných čísel nebo tzv. kryptograficky bezpečný generátor pseudonáh. čísel)</p> <p>Další kritická aplikace – kvantové výpočty</p> <p>Běžné aplikace – hry, simulace, numerika (randomizovaná aproximace)</p>

	<h2 style="margin: 0;">2. Randomizované algoritmy</h2>
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dělá nedeterministická, náhodná rozhodnutí – např. uvažuje vstupní data v náhodném pořadí, vybírá alternativu podle prahování na základě náhodného čísla apod. ■ V určitém momentu dělá náhodný výběr – inkrementální - náhodné pořadí vkládání – D&C - náhodný výběr vzorku ■ Obvykle jednodušší implementace, často v praxi rychlejší <p style="text-align: right; margin-top: 20px;">6</p>

	Motivace
<ul style="list-style-type: none"> ■ Není jasné, zda vždy možný převod randomizovaného alg. na nerandomiz. bez zhoršení výkonu ■ Není znám žádný randomiz. polynomiální alg. pro NP-úplné problémy ■ Existují problémy, kde znám účinný randomiz. alg., ale není znám účinný deterministický alg., a není známo, zda jde o P nebo NP problém (např. test prvočísel) ■ => někdy dá velmi praktické a mnohem jednodušší řešení než deterministický 	

7

Motivace	
<ul style="list-style-type: none"> ■ V posledních letech velmi populární ■ Někdy naopak derandomizace ■ Někdy v kombinaci s přibliž. řešením pro NP-úplné problémy 	

8

Randomizované algoritmy

- a) Randomizované inkrementální algoritmy
- Lineární programování
 - Konstrukce různých dat.struktur (např. stromů), které nechceme vyvažovat a nechceme záviset na případném uspořádání vstup. dat
- b) Rozděl a panuj
- Náhodné vzorkování
 - Náhodná volba pivotu pro dělicí krok D&C

9

Lineární programování

Minimaliz. $c_1x_1 + c_2x_2 + \dots + c_dx_d$
s omezeními $b_{1,1}x_1 \dots + b_{1,d}x_d \leq b_{1,d+1}$
 $b_{2,1}x_1 \dots + b_{2,d}x_d \leq b_{2,d+1}$
.....
 $b_{n,1}x_1 \dots + b_{n,d}x_d \leq b_{n,d+1}$

kde $c_i, b_{i,j}$ jsou reálná čísla (vstup)

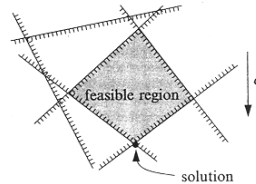
Omezení - poloprostory v E^d , dosaž. oblast - průnik n poloprostorů = konvexní polyhedron

Hledáme bod v polyhedronu, kt. je extrémem ve směru specif. cenovou funkcí

Přístup vhodný pro d malé, konst. (2,3)

10

Lineární programování

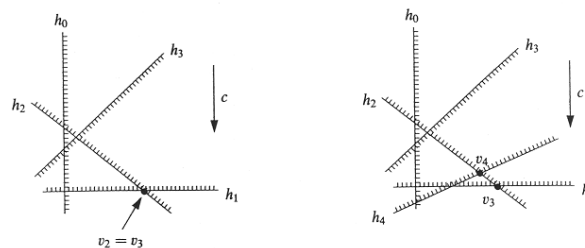
- Původní technika: Megiddo and Dyer; randomiz. verze jednodušší a lepší složitost
- Př. v 2D: transformovat na minimaliz. fce $c:(x_1, x_2) - > x_2$, hledáme nejnižší bod v dosaž. oblasti
- Přidat $x_1 \geq 0, x_2 \geq 0$ (\Rightarrow ohraňičenost řešení)

11

Lineární programování

Randomiz. inkrement. vkládání: vkládání polorovin po jedné v náh. pořadí, udržuje se optimum v_i

Nově vložená polorovina h_{i+1} buď optimum nezmění nebo extrém. vrchol odřízne, nový extrém. vrchol v_{i+1} nalezneme určováním průsečíků s vkládanou přímkou - vlastně 1D lineár. programování na přímce, lineár. čas

12

Lineární programování

- Složitost na 1 polorovinu: $\Pr[v_{i-1} \text{ je prvkem } h_i]O(1) + \Pr[v_{i-1} \text{ není prvkem } h_i]O(i)$, po úpravě celkově $O(1) \Rightarrow$ celkem $O(n)$ na celý problém
- Pro R^d : $O(d!n)$
 - lineární, pokud d konst.
 - výhodné, pokud d malé

13

Vzorkování

- Nezjistíme hodnotu pro každou osobu nebo množinu jednotek, ale jen pro některé
 - náhodné
 - nenáhodné
- Důvody: čas a peníze (např. potřeba trénovaných dotazujících, výrobce aut – nemůže u všech testovat odolnost proti srážce)
- Ze vzorků odhady pro celou populaci, vzorek musí být dost velký (reprezentativnost) i dost malý (použitelnost)

14

Náhodné vzorkování

- U všech položek stejná pravděpodobnost výběru, lze ji spočítat
- Není zkreslení vlivem výběru jednotek do vzorku
- Typy náh. vzorkování:
 - jednoduché
 - systematické
 - stratifikované
 - shlukované
 - víceúrovňové

15

Náhodné vzorkování

- Použití v D&C - pro dělení použita náhodně vybraná podmnožina objektů (viz quicksort)
- Často pro vyhledávací datové struktury se vzorkem velkých dat
- Užití často pro přibližná řešení na náhodném vzorku dat (např. mediány)
- Též vhodné pro paralelizaci

16

Jednoduché náhodné vzorkování

- Každá položka populace má stejnou šanci na zařazení do výběru
- Příklad: výběr x jmen z telefonního seznamu – očíslovat a vybrat náhodně s rovnoměrnou pravděpodobností
- Příklad: 6 čísel z 49 ve Sportce
- Jednoduché, pro malé aplikace snadné, pro velké problematické – nutno seznam všech položek a očíslovat

17

Systematické vzorkování

- Též "intervalové vzorkování"
- Mezi výběry interval
- 1. vybrána náhodně
- Často v průmyslu nebo obchodu
- Příklad: výběr položky z linky po 15 min., výběr každé 20. položky, každý 10. návštěvník, každý 5. dům ...
- Chceme-li pevnou velikost vzorku: $I = N/n$ (I-interval, N-velikost populace, n-velikost vzorku); zaokrouhlit

18

Systematické vzorkování

- Příklad: systematický vzorek 500 studentů z 10tis. na univerzitě – $I=10^4/500=20$, všem studentům čísla, poč. bod: náh. číslo 1-20, např. 9
- Vzorek: 9, 29, 49, ..., 9969, 9989
- Výhody:
 - jednodušší je vybrat 1 náh. číslo než spoustu
 - dobré rozložení v populaci
- Nevýhody:
 - počát. seznam
 - úchyly ve struktuře dat => zkreslení výsledků

19

Stratifikované vzorkování

- Při náh. vzorkování možnost zmeškání určité skupiny
- Sdružit populaci do skupin a vzorkovat v každé skupině
- Skupiny – strata (stát, věk, pohlaví, rodinný stav)
- Příklad: Reakce studentů univerzity na nějaké nové opatření – strata – ročníky, uvnitř každého jednoduchý náhodný nebo systematický vzorek ze studentů
- Vhodné, pokud skupiny jednoduché, dobře pozorovatelné, uvnitř skupin podobný názor
- Nutno vzít v potaz proporce skupin

20

Shlukované vzorkování

- Rozšíření vzorků v celé populaci někdy drahé nebo obtížné => rozdělit populaci na náhodný počet shluků, do vzorku zahrnout všechny jednotky vybraných shluků
- Z nevybraných shluků se nebere nic (odlišnost od stratif.)
- Př. shluků: továrny, školy, geograf. oblasti
- Př.: Zjistit v rámci celé ČR, které sporty pěstují desetiletí žáci – vybrat náhodně 100 škol v celé zemi, z těchto shluků vybrat všechny.

21

Shlukované vzorkování

- Výhody: redukce ceny, jednodušší, vzorek lokalizován v několika shlucích
- Nevýhody: méně přesné výsledky, větší vzork. chyba než při stejném vzorku a náhod. vzorkování

22

Víceúrovňové vzorkování

- Jako shlukové, ale zahrnuje výběr vzorku z každého vybraného shluku (shluk se použije celý)
- Výběr vzorků na nejméně 2 úrovních, v 1. zvoleny velké skupiny nebo shluky, v 2. jednotky z vybraných shluků

Př.: Volební okrsky – shluky, z nich bloky domů, domy

- Výhody:
 - pohodlné, ekonomické, účinné
 - nejsou nutné úplné seznamy cíl. populace – levnější
- Nevýhoda: malá přesnost díky vyšší vzork. chybě

23

Jiné dělení randomizovaných algoritmů

- Monte Carlo
- Las Vegas

24

	<div data-bbox="427 376 639 421" data-label="Section-Header"> <h2>Monte Carlo</h2> </div> <div data-bbox="1034 327 1161 474" data-label="Image"> </div>
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vždy dostaneme odpověď, ne vždy správnou ■ Typicky zde náhodnost užita pro vedení algoritmu k řešení rychlejším způsobem s rizikem chyby ■ Nelze určit, zda odpověď algoritmu je správná, ale můžeme pustit opakovaně a srovnat výsledky ■ Výstup lze chápat jako náh. proměnnou <div data-bbox="1193 949 1214 969" data-label="Page-Footer"> <p>25</p> </div>

	<div data-bbox="1034 1312 1217 1350" data-label="Section-Header"> <h2>Monte Carlo</h2> </div>
	<p>Př.: Rozhodněte, zda n je prvočíslo nebo číslo složené</p> <p>Využijte se hledání dělitele – hledá se a z intervalu $2 \dots n/2$ takové, že n je dělitelné a</p> <p>Randomiz. algoritmus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzorkuje 10 čísel z daného intervalu, podle toho odpoví <div data-bbox="1193 1883 1214 1904" data-label="Page-Footer"> <p>26</p> </div>

	<p>Las Vegas </p>
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vždy správná odpověď, ale doba běhu je náhodná ■ Náhodnost zde užita k nalezení kratší cesty ke správné odpovědi ■ Někdy selže – vybraná cesta nevede k řešení, pak nový start alg., až platné řešení ■ Složitost lze chápat jako náh. prom. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ■ LV lze změnit na MC tým, že vydá libovol. odpověď, když výpočet nestihne v určeném čase <p style="text-align: right;">27</p>

	<p style="text-align: right;">Las Vegas</p>
	<p>Př.: randomizovaný quicksort</p> <ul style="list-style-type: none"> - není nutný medián - jednodušší - nezávislost na distribuci vstup. dat <p style="text-align: right;">28</p>

	<p>Př. Randomizovaný quicksort Vstup: a_1, \dots, a_n, a_i je z množiny S</p>
	<pre>function RQS (S) if n = 1 then output (S); else begin Vyber i od 1 do n rovnoměrně náhodně (stejná pravděp. výběru každého indexu); Vytvoř $S_{<}$, $S_{=}$, $S_{>}$; $S_{<} := [b \text{ z } S: b < a_i]$ $S_{=} := [b \text{ z } S: b = a_i]$ $S_{>} := [b \text{ z } S: b > a_i]$ Rekurzivně seřaď $S_{<}$, $S_{>}$ end Výstup: RQS($S_{<}$), $S_{=}$, RQS($S_{>}$)</pre> <p style="text-align: right;">29</p>

	<p style="text-align: center;">Randomizovaný quicksort</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Poskytuje správný výstup ■ $\theta(n \log n)$ čas na lib. výstup s velkou pravděpodobností ■ Pokud máme smůlu a vždy náhodně vybere nejmenší nebo největší prvek, je z toho Selection Sort a běží v $O(n^2)$, ale je to velmi nepravděpodobné <p style="text-align: right;">30</p>

	<p>Př. k-tý nejmen. prvek z množiny (percentile, quantile) Vstup: $S = \{a_1, \dots, a_n\}$ - množina prvků, a přirozené číslo $k \leq n$</p>
	<p>Random_Select (S, k) Step 1: if $n = 1$ then return a_1 else vyber i od 1 do n rovnoměrně náhodně Step 2: $S_{<} := \{b \text{ z } S: b < a_i\}$ $S_{>} := \{b \text{ z } S: b > a_i\}$ Step 3: if $S_{<} > k-1$ then Random_Select ($S_{<}, k$) else if $S_{<} = k-1$ then return a_i else Random_Select ($S_{>}, k - S_{<} - 1$) Výstup: k-tý nejmenší prvek S (tj. $a_i: \{b \text{ z } S: b < a_i\} = k-1$)</p> <p style="text-align: right;">obecně $S_{>}$</p> <p style="text-align: right;">31</p>

	<h2 style="text-align: center;">Analýza tohoto algoritmu</h2>
	<ul style="list-style-type: none"> • Nejlep. výběr: $S_{<} = k-1$, ale to je řez mediánem, ten ale hledáme ☺ • Špatný výběr: $S_{<} \ll$ nebo $S_{<} \gg$, vede na $\theta(n^2)$ - nepravděpodobné • Rozumný výběr: $S_{<} \approx S_{>}$ • V průměru: dobrý pivot je cca 25 až 75% percentile; taková hodnota má $p=0.5$ a srazí velikost pole na $\frac{3}{4}$ <p>=> $O(n)$ pro libovolný vstup</p> <p style="text-align: right;">32</p>

Monte Carlo algoritmy

- S jednostrannou chybou – pouze pro rozhodovací problémy, neřekne 'ano', pokud vstup nemá požad. vlastnost, smí někdy říci 'ne', i když vstup tuto vlastnost má – velmi praktické, někdy drastická redukce složitosti oproti determin. alg.
- S oboustrannou chybou – nechat alg. běžet t-krát a vzít převažující výsledek
- S neohraničenou chybou – obecný rand. alg., může potřebovat exponenciální počet běhů pro podstatný nárůst pravděp. úspěchu

33

3. Příklady

Praktický dotaz: Jak zajistíte náhodné pořadí zpracování prvků v poli, ale zpracování všech?

34

	Příklady
	<p>Praktický dotaz: Jak zajistíte náhodné pořadí zpracování prvků v poli, ale zpracování všech?</p> <p>Naplnit pomocné pole všemi indexy „Hodněkrát“ prohodit dvojice prvků tohoto pole</p>
	35

	Příklady
	<p>Př.: Opět zloděj s batohem omezené kapacity, tentokrát nesmí otvírat krabice a už vůbec ne lámat kusy pečiva (viz cvičení)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zde greedy algoritmus už neposkytne přesné optimum ■ Pro celočíselné velikosti položek a kapacitu batohu (tzv. integer knapsack) lze řešit přesně a efektivně dynamickým programováním (viz později) ■ Pokud kapacita moc velká, lze řešit celočíselným programováním nebo backtrackingem (viz později) ■ Obecná formulace bez různých omezení: NP-úplný, ale „snadný“ těžký problém
	36

	Příklady
Př.: Vylepšení řešení integer knapsack problému randomizací	
<p>Napřed greedy algoritmus pro nalezení počát. řešení, pak randomiz. alg. pro jeho vylepšení</p> <p>Náhodně vybranou položku odstraníme z batohu, nahradíme jinými položkami (lze je vybrat stejným greedy alg.), pokud je řešení lepší, vezmeme je, pokud ne, necháme staré</p> <p>Opakujeme předchozí krok podle potřeby (např. až v k pokusech nenastane zlepšení)</p> <p>Patrně nedostaneme optimum, ale můžeme vylepšit původní řešení</p>	37

	Příklady																
Př.: Hra s nulovým součtem pro 2 osoby																	
<p>Red vybere řádku a zároveň Blue sloupec</p> <p>Odpovídající prvek v matici je suma, kterou R dostane od B</p> <p>Opakuje se podle libosti</p>	<p>Blue</p> <table border="1"> <tr> <td>25</td> <td>3</td> <td>-14</td> <td>-8</td> </tr> <tr> <td>-9</td> <td>12</td> <td>-6</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>-8</td> <td>-16</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>0</td> <td>8</td> <td>-2</td> </tr> </table> <p>Red</p>	25	3	-14	-8	-9	12	-6	5	7	-8	-16	7	3	0	8	-2
25	3	-14	-8														
-9	12	-6	5														
7	-8	-16	7														
3	0	8	-2														
<p>Nejlepší strategie: hrát nepredikovatelně, tj. náhodně, to ale neznamená „rovné pravděpodobnosti“, např. B asi nezvolí 0-tý sloupec příliš často</p>	38																

	Hra																
Randomiz. alg. pro aproximaci strategie																	
<p>Počát. předpokl.: každý hráč každý řádek/sloupec vybral 1x, (1:1:1:1)</p> <p>Podle tohoto skóre náhodně vybereme tah pro R, např. řádek 0 (25,3,-14,-8)</p> <p>Nejlepší tah pro B by byl sloupec 2 (-14), takže změníme skóre B na (1:1:2:1)</p> <p>Na základě tohoto skóre vybereme tah pro B (např. sloupec 1: (3,12,-8,0))</p>	<p style="text-align: center;">Blue</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr><td>25</td><td>3</td><td>-14</td><td>-8</td></tr> <tr><td>-9</td><td>12</td><td>-6</td><td>5</td></tr> <tr><td>7</td><td>-8</td><td>-16</td><td>7</td></tr> <tr><td>3</td><td>0</td><td>8</td><td>-2</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">Red</p>	25	3	-14	-8	-9	12	-6	5	7	-8	-16	7	3	0	8	-2
25	3	-14	-8														
-9	12	-6	5														
7	-8	-16	7														
3	0	8	-2														
	39																

	Hra																
<p>Nejlepší tah pro R by byl ř.1 (12), takže změníme R skóre na (1:2:1:1)</p> <p>Pokračujeme několik set tahů</p>	<p style="text-align: center;">Blue</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr><td>25</td><td>3</td><td>-14</td><td>-8</td></tr> <tr><td>-9</td><td>12</td><td>-6</td><td>5</td></tr> <tr><td>7</td><td>-8</td><td>-16</td><td>7</td></tr> <tr><td>3</td><td>0</td><td>8</td><td>-2</td></tr> </table> <p style="text-align: center;">Red</p>	25	3	-14	-8	-9	12	-6	5	7	-8	-16	7	3	0	8	-2
25	3	-14	-8														
-9	12	-6	5														
7	-8	-16	7														
3	0	8	-2														
	40																

	Hra																														
<p>Příklad náhodné hry: Start s 2x (1:1:1:1) R náhodně vybere 0, takže B vybere 2</p> <p>Zatím je optimální strategie: R (1:1:1:1), B(1:1:2:1)</p>	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td></td> <td colspan="4" style="text-align: center;">Blue</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="border: 1px solid black;">25</td> <td style="border: 1px solid black;">3</td> <td style="border: 1px solid black;">-14</td> <td style="border: 1px solid black;">-8</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="border: 1px solid black;">-9</td> <td style="border: 1px solid black;">12</td> <td style="border: 1px solid black;">-6</td> <td style="border: 1px solid black;">5</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">Red</td> <td style="border: 1px solid black;">7</td> <td style="border: 1px solid black;">-8</td> <td style="border: 1px solid black;">-16</td> <td style="border: 1px solid black;">7</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="border: 1px solid black;">3</td> <td style="border: 1px solid black;">0</td> <td style="border: 1px solid black;">8</td> <td style="border: 1px solid black;">-2</td> </tr> </table>			Blue						25	3	-14	-8			-9	12	-6	5		Red	7	-8	-16	7			3	0	8	-2
		Blue																													
		25	3	-14	-8																										
		-9	12	-6	5																										
	Red	7	-8	-16	7																										
		3	0	8	-2																										
	41																														

	Hra																														
<p>B náhodně vybere 1, takže R vybere 1</p> <p>Zatím je optimální strategie: R (1:2:1:1), B(1:1:2:1)</p>	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td></td> <td colspan="4" style="text-align: center;">Blue</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="border: 1px solid black;">25</td> <td style="border: 1px solid black;">3</td> <td style="border: 1px solid black;">-14</td> <td style="border: 1px solid black;">-8</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="border: 1px solid black;">-9</td> <td style="border: 1px solid black;">12</td> <td style="border: 1px solid black;">-6</td> <td style="border: 1px solid black;">5</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">Red</td> <td style="border: 1px solid black;">7</td> <td style="border: 1px solid black;">-8</td> <td style="border: 1px solid black;">-16</td> <td style="border: 1px solid black;">7</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="border: 1px solid black;">3</td> <td style="border: 1px solid black;">0</td> <td style="border: 1px solid black;">8</td> <td style="border: 1px solid black;">-2</td> </tr> </table>			Blue						25	3	-14	-8			-9	12	-6	5		Red	7	-8	-16	7			3	0	8	-2
		Blue																													
		25	3	-14	-8																										
		-9	12	-6	5																										
	Red	7	-8	-16	7																										
		3	0	8	-2																										
	42																														

		Hra			
	R náhodně vybere 1, takže B vybere 0				
	Zatím je optimální strategie: R (1:2:1:1), B(2:1:2:1)				
		Blue			
		25	3	-14	-8
		-9	12	-6	5
	Red	7	-8	-16	7
		3	0	8	-2
		43			

		Hra			
	B náhodně vybere 1, takže R vybere 1				
	Zatím je optimální strategie: R (1:3:1:1), B(2:1:2:1)				
		Blue			
		25	3	-14	-8
		-9	12	-6	5
	Red	7	-8	-16	7
		3	0	8	-2
		44			

		Hra			
R náhodně vybere 1, takže B vybere 0		Blue			
Zatím je optimální strategie: R (1:3:1:1), B(3:1:2:1)		25	3	-14	-8
Red		-9	12	-6	5
		7	-8	-16	7
		3	0	8	-2
		45			

		Hra			
B náhodně vybere 2, takže R vybere 3		Blue			
Zatím je optimální strategie: R (1:3:1:2), B(3:1:2:1)		25	3	-14	-8
Red		-9	12	-6	5
		7	-8	-16	7
		3	0	8	-2
		46			

	Hra				
<p>Shrnutí náhodné hry:</p> <p>R0, B2, B1, R1, R1, B0, B1, R1, R1, B0, B2, R3</p> <p>vedlo na zatím optimální strategii</p> <p>R (1:3:1:2), B(3:1:2:1)</p>		Blue			
		25	3	-14	-8
		-9	12	-6	5
	Red	7	-8	-16	7
		3	0	8	-2
				47	

	
<h2>4. Náhodná čísla</h2>	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Někdy potřebujeme pro ně samotná (míchání v karetní hře), někdy v simulaci (fronty), pro vyhnutí se obtížnému matem. problému, pro náhodné vzorkování nebo pro randomiz. algoritmus ■ Na determin. zařízení nelze dosáhnout úplné náhodnosti, můžeme doufat jen v pseudonáh. čísla ■ Špatný generátor – vážné důsledky (viz nedávné problémy s bezpečností internetového schématu hesel – krátká perioda, takže brute-force hledání rychle vyčerpalo všechny kombinace) 	
	48

Náhodná čísla

- Nejčastěji lineární kongruentní generátor
 $R_n = (aR_{n-1} + c) \bmod n$
např. pro 32b $R_0 = 0$, $a=1366$, $c=150\,889$,
 $m=714\,025$ apod.
- Hodnoty bez znalosti teorie neměnit („domácí“
vylepšení obvykle zhorší)
- Jiná neunif. rozložení: metoda přijetí-odmítnutí
(ohraničíme požad. distrib. fci nebo geom. oblast do
boxu, pak vybereme náh. bod p z boxu nezávislou
generací x, y souřadnice, bod přijmeme, pokud je
uvnitř – správné, ale pomalé)

49

5. Závěr

- Randomizované algoritmy jsou často
experimentální – skoro jistě nedostaneme
perfektní nebo optimální výsledky, ale „hezky
dobré“ výsledky
- Randomizovaný algoritmus je to, co
použijeme, když nevíme, co dělat jiného –
měl by být v toolboxu každého
programátora!

50